

I. Ю. Шкцька

Гендерий особливостй маніпулятьного дискурсу : на материали української мови

Przegląd Wschodnioeuropejski 4, 559-568

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

І. Ю. Шкльцька
Тернопіль

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ МАНІПУЛЯТИВНОГО ДИСКУРСУ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ)

Сьогодні в лінгвістиці набули актуальності праці, присвячені проблемі виявлення диференціальних відмінностей мовлення комунікантів за статевою ознакою, що містить як універсальну (притаманну обом статям), так і спеціальну (характерну або для чоловіків, або для жінок) інформацію. Роль гендерного чинника в системі мови й мовлення, специфіку конструювання гендеру в дискурсі, окремі особливості стратегій і тактик мовленнєвої поведінки представників чоловічої та жіночої статі досліджували А. Pauwels, А. Weatherall, М. Hellinger, Н. Bussman, D. Crystal, N. Wolfson, D. Tannen, Ch. Kramer, J. Holmes, Ї. Jespersen, R. Lakoff, R. Herbert, В. Nykiel-Herbert, А. Jaworski, В. Miemietz, Н. Blaszkowska, G. Koniuszaniec, М. Karwatowska, I. Szpyra-Kozłowska, А. Кириліна, О. Земська, О. Горошко, М. Городнікова, А. Мартинюк, О. Петренко, Е. Ісаєв, І. Серова, Л. Бахнева, О. Бессонова, І. Морозова, Л. Синельникова, Г. Богданович та ін.

Однак незважаючи на зростаючу кількість мовознавчих студій, у яких з'ясовується специфіка мовлення жінок і чоловіків, до сьогодні не дослідженим є гендерний аспект маніпулятивної стратегії позитиву – мовної реалізації суб'єктом впливу мети, спрямованої на одержання вигоди чи бажаного результату шляхом повідомлення адресату приємної для нього інформації. Це зумовлює актуальність нашої наукової розвідки.

Мета статті – дослідити гендерний аспект основної тактики маніпулятивної стратегії позитиву – тактики підвищення значимості співрозмовника, зокрема з'ясувати гендерні особливості маніпулятивно спрямованих експресивів.

Матеріалом дослідження послужила картотека, що налічує понад 3000 фрагментів текстів із висловленнями, що містять комунікативні події – факти здійснення маніпулятивного впливу шляхом повідомлення слухачу приємної для нього інформації, укладена методом суцільної вибірки з художніх текстів української літератури ХІХ–ХХІ ст. загальним обсягом

55022 сторінок. До аналізу залучалися також записи усних висловлень носіїв української мови.

Уявлення про систему ролей, стосунків, стереотипів поведінки, прийнятих між чоловіками і жінками в певному соціумі, відображаються в понятті «гендер», що розуміється як результат трансформації біологічних категорій жіночої та чоловічої статі в соціальні категорії жінок і чоловіків.

За спостереженнями психологів та мовознавців, чоловіки відрізняються від жінок прагненням домінувати в бесіді. Специфічними рисами їх мовленнєвої поведінки є наполегливість, вимогливість, авторитарність, намагання захопити ініціативу в розмові. Чоловіки частіше, ніж жінки, переривають співрозмовника, стежать за тим, щоб він не відхилився від теми розмови. Жінки ж націлені на гармонійне спілкування. Їх мовленню притаманні зацікавленість, увага до комунікативного партнера, доброзичливість, м'якість, делікатність, низька категоричність. Жінки більше здатні підтримувати діалог, частіше висловлюють солідарність зі співрозмовником і погоджуються з ним. –цілому, жіноча стратегія може бути описана як стратегія солідарності (cooperative), відмінна від змагальної чоловічої стратегії (competitive)¹.

Результати гендерних досліджень стратегій увічливості показали, що жінки ввічливіші за чоловіків, більшою мірою дотримуються правил мовленнєвого спілкування² і надають перевагу стратегіям позитивної ввічливості, тоді як чоловіки частіше послуговуються стратегіями негативної ввічливості, акцентують увагу на засвідченні поваги до статусу співрозмовника³.

Жінки вживають більше зменшувальних суфіксів, частіше називають комунікативного партнера на ім'я і в цілому використовують більше контактовстановлюваних мовленнєвих дій⁴. Багато місця в жіночому мовленні займає фатичне спілкування. Це зумовлюється тим, що жінки вважають себе відповідальними за підтримання міжособистісних контактів.

Гіперболізована експресивність, функціонування слів-інтенсивів, вишуканість, ексцентричність, перенасиченість епітетами і метафорами, часте використання вигуків – ознаки жіночого мовлення. У ньому

¹ И. Г. Серова, Гендерные стратегии речевого поведения и проблемы самоидентификации / И. Г. Серова, в: Язык как функциональная система, Тамбов 2001, с. 152

² А. П. Мартынюк, О реализации принципа вежливости в речи женщин и мужчин, в: ВХУ, № 339: Человек и речевая деятельность, Хариков 1989.

³ Напр., Holmes J. Women, Men and Politeness, London 1995

⁴ О.Г. Подлегаева, Понятие мужской и женской речи в теории лингвистики гендерных субкультур, в: Вісник Луганського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філологічні науки, Луганськ 2007, № 8, с. 92

концентрується велика кількість емоційно оцінної лексики, тоді як у чоловічому мовленні оцінна лексика відзначається стилістичною нейтральністю⁵ та зниженістю⁶. Пейоративність лексики, фамільярність уважаються рисами, притаманними мовленню чоловіків.

Мовлення жінок більше тяжіє до норми, ніж мовлення чоловіків⁷. У мовопородженні жінки відзначаються консервативністю, уникають неологізмів, натомість як мовні новоутворення виникають, здебільшого, суто з «чоловічої ініціативи»⁸.

Мовленнева поведінка чоловіків характеризується прозорістю, жіноча – завуальованістю⁹. Відтак, у мовленні представниць жіночої статі непрямі висловлювання частотніші, ніж у мовленні чоловіків.

Однак маніпулятивна стратегія позитиву, як і інші маніпулятивні стратегії, передбачає приховування мовцем мети здійснення впливу, тому непрямоговоріння тут притаманне як жінкам, так і чоловікам.

Особливо часто непрямі позитивнооцінні висловлювання мають місце в чоловічому мовленні в ситуаціях флірту та ситуаціях ділового спілкування (переважно при звертанні нижчого в посаді чи за соціальним статусом співрозмовника до вищого). Жінки до непрямих експресивів удаються частіше під час спілкування з чоловіком, ніж з адресатом своєї статі.

У сфері синтаксису жінки надають перевагу паратаксису, а чоловіки – гіпотаксису. В мовленні чоловіків простежується стійка тенденція до використання простих реченневих одиниць. За спостереженнями В. Александрової, речення, що містять заперечення, в 1,5 рази частотніші в мовленні чоловіків. Це пояснюється більшою категоричністю представників сильної статі¹⁰. Висловлювання питальної форми в мовленні жінок зустрічаються вдвічі частіше, ніж у мовленні комунікантів-чоловіків.

Серед мовознавців точиться дискусія щодо гендерної маркованості еліптичних висловлювань: одні вчені вважають їх притаманними

⁵ Там же, с. 94

⁶ Е. А. Земская, Особенности мужской и женской речи, в: Земская Е.А., Кийтайгородская М.В., Розанова Н.И. Русский язык в его функционировании. Коммуникативно-прагматический аспект, Москва 1993, с. 122; О. Л. Бессонова, Оцінний тезаурус англійської мови: когнітивний і гендерний аспекти: автореф. дис. ... д-ра філол. наук, Київ 2003, с. 20

⁷ Мартынюк, вказ.тв., с. 91

⁸ O. Jespersen, Language: Its Nature, Development and Origin, Heidelberg 1925, p. 221

⁹ D. Tannen, You just Don't Understand: Women and Men in Conversation, New York 1990, p. 41

¹⁰ Александрова В.Г. Структурно-синтаксическое кодирование информации мужчинами и женщинами, в: Актуальні проблеми металінгвістики, ч. 1., Черкаси: 2003, с. 71

чоловічому мовленню¹¹, інші – жіночому¹². Повтори й обірвані конструкції, розчленовані питання й окличні речення однозначно приписують жінкам¹³.

У маніпулятивній стратегії позитиву мовці обох статей з однаковою частотністю вживають елітичні висловлювання, вдаються до повтору й недомовок.

За результатами досліджень компліментарних висловлювань в англо-мовних культурах, найчастіше адресатами й адресантами компліментів виступають жінки, що вчені пояснюють позитивним ставленням представниць жіночої статі до компліментарних висловлювань. Найчастотніші компліменти жінок жінкам, далі в порядку зменшення частотності – компліменти жінок чоловікам і компліменти чоловіків жінкам. Найменшою за чисельністю, на думку вчених, є група компліментів чоловіків чоловікам¹⁴.

Здійснений нами аналіз показав, що кількість маніпулятивно спрямованих компліментарних висловлювань, мовцем у яких постає особа чоловічої статі, істотно більшою порівняно з тими, що висловлюються жінками: 84% проти 16%.

Суттєве переважання компліментів, висловлених чоловіками з метою здійснення маніпулятивного впливу, частково можна пояснити тим, що в оцінюванні виявляється прагнення представників чоловічої статі до домінування, лідерства: «якщо хтось дає позитивну оцінку, то іншого разу він може дати і негативну - сам факт оцінювання передбачає перевагу»¹⁵.

У маніпулятивній стратегії позитиву компліменти, адресовані чоловіками чоловікам, домінують над висловлюваннями, адресованими жінкам (71% проти 29%). Це дає право поставити під сумнів стереотип щодо чоловічої нечутливості до компліментів та їх негативного сприймання.

Цікаво, що з висловлювань, адресованих чоловіками жінкам, на ситуації флірту припадає лише 38% (на інші – відповідно 63%). Це дозволяє зробити припущення, що в міжгендерній комунікації маніпулювання здебільшого націлене на одержання матеріальної чи іншої вигоди, а флірт часто постає лише шляхом до неї. Тому сеушною видається думка Л. Гришаєвої про те, що «... фактор „гендер” посідає в ієрархії відносин

¹¹ Напр., Александрова, вказ. тв., с. 71

¹² Напр., Jespersen, вказ. тв., с. 173

¹³ Там же, с. 173

¹⁴ N. Wolfson, *Pretty is as Pretty Does: A Speech Act View of Sex Roles*, "Applied linguistics", 1984, Vol. 5, No 3; Л. А. Кокойло, *Комплиментарные высказывания в современном английском языке: (структура, семантика, употребление): дис. ... канд. филол. наук*, Киев 1995, с. 155–157

¹⁵ О. С. Иссерс, *Коммуникативные стратегии и тактики русской речи*, Москва 2008, с. 97

між дискурсивно значущими параметрами не таку високу позицію, як це можна було б припустити, спираючись на прототипне уявлення про комплімент як лестощі, що говорить чоловік жінці з метою завоювати її симпатію»¹⁶.

Флірт тяжіє до симетрії мовців за віком і соціальним статусом: серед маніпулятивно спрямованих компліментів, висловлених чоловіками жінкам у ситуаціях флірту, 77% висловлювань адресуються партнеру, рівному за цими характеристиками (проти 23% – нерівному). Серед «асиметричних» позитивнооцінних висловлювань домінують компліменти, адресовані чоловіками співрозмовницям із нижчим соціальним статусом чи посадою і, зазвичай, молодшим. Флірт чоловіка з жінкою, вищою в посаді / за соціальним статусом або старшою за віком, засвідчують лише приклади з усного мовлення (переважно в парах «учень – учителька», «студент – викладачка»), матеріал художньої літератури таких прикладів флірту не фіксує. У маніпулятивних ситуаціях залицяння чоловіки щодо жінок, нижчих за статусом, можуть виявляти фамільярність.

Предметом позитивної оцінки в компліментах, які роблять чоловіки жінкам у ситуаціях флірту, постають зовнішність співрозмовниці (52%), її вміння, здібності, заслуги (13%), риси характеру (домінують моральні якості) (7%). 24% „чоловічих” компліментарних висловлювань дають загальну позитивну оцінку адресату-жінці, 5% – маркують ставлення мовця до співрозмовниці. Поодинокими прикладами представлені компліменти, які підкреслюють унікальність жінки або стосуються чогось, що має відношення до неї.

Хоча образність мовлення, його насиченість пестливою лексикою, повтори, вигуки, висловлювання окличної, питальної, риторично-питальної форми, непрямі висловлювання, натяки характеризують більше жіноче мовлення, у ситуаціях флірту (і в межах реалізації маніпулятивної стратегії позитиву) це притаманно й мовленню чоловіків. Серед тропів частотністю в «чоловічому арсеналі» художніх засобів відзначаються епітети, метафори, гіперболи та порівняння. Варто зазначити, що в ситуаціях флірту чоловіки часто послуговуються прийомом запевняння в щирості. Це передусім засвідчують висловлювання, предметом позитивної оцінки у яких постає зовнішність співрозмовниці чи її зовнішній вигляд.

Негативнооцінну або лайливу лексику зафіксовано в маніпулятивно спрямованих висловлюваннях, що передають позитивну оцінку чи маркують прихильне ставлення до адресата (переважно чоловічої статі), де мовець – особа виключно чоловічої статі.

¹⁶ Л. И. Гришаева, Объект комплимента в гендерном измерении, в: Доклады первой международной конференции «Гендер: язык, культура, коммуникация», 25–26 ноября 1999 г., Москва 2001, с. 160

У нефліртових ситуаціях домінують експресиви, у яких чоловік-адресант і жінка-адресат однакові за віком, статусом і посадою (57% порівняно з 43% експресивів, що мають місце за «асиметричною» інтеракцією).

Причому, типовою є асиметрія різностатевих комунікантів за статусом чи посадою: чоловіки частіше адресують компліменти жінкам, що займають нижчу позицію в соціальній ієрархії, ніж вищим за них у посаді / за соціальним статусом. Так, у робочій картотеці зафіксовано вдвічі більшу кількість прикладів висловлення компліментів на адресу жінки чоловіком, який має вищий соціальний статус порівняно із співрозмовницею, ніж тих, у яких мовець стоїть на нижчій соціальній сходинці.

Вікова асиметрія інтерактантів різної статі в ситуаціях маніпулювання, що не передбачає флірт, не є яскраво вираженою.

У тих випадках, коли чоловік-маніпулятор не націлений на флірт зі співрозмовницею, предметом позитивної оцінки постають її зовнішність (23%), ділові якості, заслуги, вміння, таланти (18%), діти, майно чи об'єкти, що мають до неї якесь відношення (14%), розум (12%), риси характеру, переважно моральні якості (9%) Компліментарні висловлювання, що дають загальну позитивну оцінку адресату жіночої статі, становлять 20%, а ті, що маркують унікальність чи потрібність співрозмовниці, – 4%. Лише одним прикладом представлені компліменти щодо національної належності адресата жіночої статі.

Отже, як і в ситуаціях флірту, позитивнооцінні висловлювання чоловіків на адресу жінок у нефліртових ситуаціях здійснення маніпулятивного впливу зосереджуються на зовнішності представниць жіночої статі (щоправда, порівняно із ситуацією флірту їх більше ніж удвічі менше). Компліменти щодо зовнішнього вигляду в ситуаціях, що не передбачають флірт (як, до речі, і в ситуаціях флірту), жінкам зазвичай висловлюють чоловіки, однакові з ними за віком і статусом чи посадою (59%). Прикладів компліментів щодо зовнішності, висловлених значно молодшим чоловіком старшій жінці в нефліртових ситуаціях, робочою картотекою не зафіксовано.

Компліменти чоловіків на адресу жінок, які обіймають вищу посаду чи мають вищий соціальний статус, часто містять урочисті слова. Тут не спостерігається порушення мовних норм і наявності слів із суфіксами зменшеності. Такі висловлювання рідко оформлені питальними чи риторично-питальними реченнями. Обірвані структури для нефліртових ситуацій здійснення маніпулятивного впливу теж не характерні. Мовлення чоловіків-маніпуляторів, адресоване жінкам, вищим за статусом чи посадою, відзначається й насиченістю художніх тропів, серед яких домінують епітети, метафори та гіперболи. Компліменти, висловлювані

чоловіками жінкам, нижчим у посаді чи за соціальним статусом та значно молодшим, часто містять пестливі форми, зменшені варіанти імен тощо.

Жінки компліментарні висловлювання адресують здебільшого чоловікам: 68% компліментів, у яких мовець – жінка, висловлені на адресу представників сильної статі. Але лише 28% із них припадає на ситуації флірту. У ситуаціях флірту, де адресантом постає жінка, як і в ситуаціях із мовцем чоловічої статі, спостерігається симетрія комунікантів за віком та статусом. Так, робоча картотека показала, що у фліртових ситуаціях здійснення маніпулятивного впливу 91% висловлювань жінки адресують рівному за статусом і віком партнеру та 9% – нерівному.

Якщо для «чоловічої» стратегії флірту за вікової чи статусної асиметрії комунікантів характерне домінування компліментів, висловлюваних вищим у посаді й старшим чоловіком нижчий у посаді / за статусом співрозмовниці, то в «жіночій» фліртовій стратегії статусна нерівність не спостерігається. Натомість тут мають місце компліменти молодшим чоловікам. Прикладів адресування компліментарних висловлювань у ситуаціях флірту жінкою чоловіку, котрий обіймає вищу посаду чи має вищий соціальний статус, робоча картотека не фіксує.

Порівняно з «чоловічими» компліментами жінкам компліменти, висловлювані жінками чоловікам із метою здійснення маніпулятивного впливу в ситуаціях флірту, характеризуються відсутністю чи незначною кількістю пестливих форм слів, зменшених варіантів імен, художніх тропів. Типовими тут є компліменти-натяки, непрямі компліменти, компліменти-недоговорювання.

В тематичному плані «жіночі» компліменти на адресу чоловіків у ситуаціях флірту фокусуються на рисах характеру співрозмовника (22%), його моральних якостях (19%), професійній майстерності, вміннях, заслугах (16%), розумових здібностях (13%), зовнішності адресанта чи його зовнішньому вигляді (6%). 12% компліментів, які говорять жінки чоловікам у фліртових ситуаціях, дають загальну позитивну оцінку співрозмовнику, 12% характеризують його вік та досвід.

У ситуаціях здійснення маніпулятивного впливу, що не передбачають флірт, теж домінують висловлювання, адресовані мовцем-жінкою партнеру чоловічої статі, рівному за статусом / посадою чи віком (60% порівняно з 40%). При взаємодії різностатевих партнерів, неоднакових за віком, статусом чи посадою, де мовцем постає жінка, закономірностей щодо адресації висловлювань не спостерігається.

Результати нашого дослідження показують, що жінки-маніпулятори не порушують правило етикету, відповідно до якого позитивне оцінювання зовнішності чоловіка, вищого за статусом, особливо під час ділового спілкування, вважається некультурним.

Аналіз робочої картотеки дозволяє говорити про тематичну гендерну закріпленість маніпулятивно спрямованих компліментарних висловлювань: у ситуаціях здійснення маніпулятивного впливу жінкам частіше роблять компліменти щодо зовнішності, а чоловікам – із приводу дій чи їх результатів. Це пояснюється різницею в ціннісних орієнтаціях: для жінок соціально значущою є зовнішня привабливість, тоді як для чоловіків важливіші здібності та ділові якості.

Домінування „чоловічих” висловлювань представлено і в субтактиці вираження позитивного ставлення до співрозмовника. Так, у 73% висловлювань вибірки, що маркують позитивні почуття, мовцем постає представник чоловічої статі. 48% цих висловлювань адресовані жінкам. При цьому, показовою є тематична закріпленість експресивів на позначення почуттів: 82% таких висловлювань мають місце в ситуаціях флірту.

Жінки до вираження позитивних почуттів із маніпулятивною метою вдаються рідше, ніж чоловіки: робоча картотека зафіксувала лише 25% прикладів експресивів, які маркують прихильність до співрозмовника, у яких адресант жіночої статі. Цікаво, що серед таких висловлювань домінують ті, що адресуються чоловікам (66%). Причому, на ситуації флірту з них припадає лише 14%, що дозволяє зробити припущення про те, що маніпулювання у сфері любовних стосунків для жінок не типово. До того ж, жоден із прикладів не засвідчує прямого вираження кохання чи захоплення – тут домінують натяки, імплікатури та непрямі висловлювання. Це можна пояснити суспільними нормами, відповідно до яких у слов'янській культурі жінці не личить першій освідчуватися в коханні та говорити прямо про свої почуття до чоловіка, а також специфікою маніпулятивних стратегій, що передбачають маскування маніпулятором своїх комунікативних цілей і мети спілкування з об'єктом здійснення впливу.

Кількість експресивів, адресованих жінками жінкам, є відносно невеликою у двох субтактиках тактики підвищення значимості співрозмовника. І в субтактиці позитивного оцінювання, і в субтактиці прихильного ставлення до співрозмовника спостерігається асиметрія жінок-комунікантів за віком і / чи соціальним статусом, посадою. Старші за віком жінки частіше виражають прихильність і позитивно оцінюють молодших співрозмовниць. Але вищі в посаді / за статусом мовці жіночої статі частіше виражають своє позитивне ставлення до співрозмовниць, що стоять на нижчій сходинці в соціальній ієрархії. Однак нижчі в посаді / за статусом комунікантки майже в чотири рази частіше дають позитивну оцінку вищим за цим критерієм партнеркам по інтеракції.

Предметом позитивної оцінки в маніпулятивно спрямованих висловлюваннях, адресованих жінкам жінкам, постають ділові якості співрозмовниці, її здібності, виконання певних дій (41%), зовнішність (24%), інтелектуальні якості (14%), моральні якості (14%), діти партнерки по інтеракції (8%).

Співрозмовниці старшого віку щодо значно молодших використовують пестливі форми імен, звертань, номінацій адресата та їх поширювачів. Нижчі в посаді / за статусом жінки, звертаючись до вищих за цими характеристиками співрозмовниць, часто послуговуються врочистою лексикою, штампами офіційно-ділового стилю.

Л. Клочко, дослідивши соціолінгвальні особливості функціонування похвальних висловлювань в англomовних країнах, помітила культурно зумовлену ознаку: переважання схвальних відгуків осіб обох статей із приводу здібностей і успіхів у тому чи іншому виді діяльності¹⁷. Підсумки нашої наукової розвідки, здійсненої на матеріалі української мови, підтверджують цю закономірність, але вона не свідчить про велике значення конкурентоспроможності та ділових якостей в українському суспільстві, як у британському чи американському, а зумовлена специфікою маніпулятивного впливу, націленого передусім на одержання вигоди від співрозмовника - використання його для підвищення свого соціального статусу чи покращення матеріального становища.

Здійснений нами аналіз гендерного аспекту функціонування експресивів у маніпулятивному дискурсі дозволяє підтвердити думку про те, що «гендерні стереотипи мовленнєвої поведінки є відображенням диференціації соціальних ролей чоловіка і жінки, які, тим не менше, можуть коригуватися в той чи інший бік під впливом професійної чи якоїсь іншої необхідності»¹⁸.

Таким чином, тактика підвищення значимості співрозмовника маніпулятивної стратегії позитиву є гендерно маркованою: тут домінують експресиви, висловлені чоловіками симетричному за статтю партнеру. Міжгендерна маніпуляція відзначається статусною нейтральністю комунікантів та їх симетричністю за віком, націлена передусім на одержання матеріальної чи іншої вигоди, а флірт постає лише шляхом до неї. Мовленню маніпуляторів обох статей у ситуаціях флірту однаковою мірою притаманні еліптичні висловлювання, повтор, недомовки та фігури слова. Як у ситуаціях флірту, так і у нефліртових ситуаціях предметом „чоловічих” компліментів на адресу представниць жіночої статі постає зовнішній вигляд співрозмовниці.

¹⁷ Л. И. Клочко, Высказывания похвалы в коммуникативно-деятельностной парадигме общения (на мат. англ. яз.): дис. ... канд. филол. наук, Сумы 2003, с. 114

¹⁸ Серова, вказ.тв., с. 155

Подальше дослідження значущості статусної ієрархії та вікових характеристик учасників маніпулятивно маркованих комунікативних ситуацій дозволить скласти більш повне уявлення про соціокомунікативні аспекти маніпулятивної стратегії позитиву.

Gender Peculiarities of Manipulative Discourse (Based on Ukrainian Language)

The article is devoted to the research gender aspect of the tactic for increasing meaningfulness of the interlocutor's manipulative strategy of positive. What is investigated is the difference between expressiveness, which is presented by positive evaluated utterances, and the utterances which pass a favorable attitude toward the interlocutor, used by people for the purpose of exerting manipulative influence.